

ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУВЕРЕНІТЕТУ ДЕРЖАВИ

Крап А.П.

кандидат політичних наук

доцент кафедри міжнародної інформації

Національного університету «Львівська політехніка»

Для початку ХХІ тисячоліття характерна глобалізація світових політичних і економічних процесів, і невід’ємною їх складовою є інтенсивне використання досягнень сучасних інформаційних технологій. Структуру суспільства суттєво змінює стрімкий розвиток і впровадження чи не у всі сфери діяльності інформаційних технологій, що також в свою чергу і трансформує міжнародні відносини. Реалізація національних інтересів щодо гарантування інформаційного суверенітету стає одним з найважливіших напрямів цієї трансформації інформаційної політики національної безпеки. Наявність реальних і потенційних загроз у інформаційній сфері має негативний вплив на суспільний розвиток держави та реалізацію її євроінтеграційних прагнень.

В умовах інформаційного протиборства Росії та України проблематика чинників формування інформаційного суверенітету актуалізувалася в практичному сенсі. В наукових джерелах в Україні термін інформаційний суверенітет зустрічається в у ст 1. Закону України “Про національну програму інформатизації” де під інформаційним суверенітетом. інформаційний суверенітет держави - здатність держави контролювати і регулювати потоки інформації з-поза меж держави з метою додержання законів України, прав і свобод громадян, гарантування національної безпеки держави. У 2014 році в Україні було створено Міністерство інформаційної політики положенні згідно постанови Кабінету Міністрів України від 14 січня 2015 року № 2 регламентує діяльність , якого що ключовим завданням якого є забезпечення інформаційного суверенітету України, зокрема з питань поширення суспільно важливої інформації в Україні та за її межами, а також забезпечення функціонування державних інформаційних ресурсів.

Вихід на перший план інших (так званих м’яких), загроз і викликів нового типу було зумовлене зникненням глобальної ядерної загрози, а разом з нею – і характерного для блокового протистояння тотального контролю за інформацією, переміщенням технологій, людей, зброї, капіталів. На зміну інтересам наддержав і домінуючій загрозі світу глобального характеру

прийшла величезна кількість потенційних загроз і викликів меншого масштабу, які при цьому є досить серйозними за своїми наслідками для стабільності, що охоплюють інтереси членів європейської спільноти, а також багатьох держав. В цьому і полягає принципова відмінність постбіполярного періоду. Під інформаційною загрозою розуміємо потенційне порушення безпеки чи ступінь імовірності виникнення такого явища (події), наслідком якого можуть бути небажані впливи на інформацію. Інформаційні виклики відповідно до яких держава не дає відповідної реакції переходять на етап загроз, що в майбутньому можуть мати небажаний вплив на національну безпеку держави. Підсумовуючи вважаємо, що основними чинниками формування інформаційного суверенітету держави є інформаційна політика держави спрямована на моніторинг викликів та загроз, інформаційній інфраструктурі держави, створення умов для розвитку національних інформаційних ресурсів держави, розвиток інформаційних ресурсів держави закордоном.

Список використаних джерел

1. Рижков М.М., Виговська О.С. Стратегічне планування у сфері державного управління забезпечення інформаційної безпеки. // Актуальні проблеми міжнародних відносин: Збірник наукових праць. Випуск 90. Частина II (у двох частинах). К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2010. – 252 с.
2. Тимків Ярополк. Теорія і практика сучасної європейської політики безпеки: приклад Польщі: навч. посібник: / Я. Тимків – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2011. – 224 с
3. Олег Олійник Інформаційний суверенітет як важлива умова забезпечення інформаційної безпеки. /Олег Олійник /Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України № 1 , 2015 р., с.54-59
4. Information Sovereignty: Data Privacy, Sovereign Powers and the Rule of Law. By Radim Polčák and Dan Jerker B. Svantesson. Northampton, MA: Edward Elgar, 2017. Pp. xvii, 268. ISBN: 978-1-78643-921-5
5. Perritt, Henry H. Jr. (1998) "The Internet as a Threat to Sovereignty? Thoughts on the Internet's Role in Strengthening National and Global Governance," Indiana Journal of Global Legal Studies: Vol. 5: Iss. 2, Article Available at: <http://www.repository.law.indiana.edu/ijgls/vol5/iss2/4>